BÀI THỰC HÀNH SỐ 2 :: THIẾT KẾ THUẬT TOÁN :: 2 TIẾT

Mục Tiêu 1/. Từ các bài toán cụ thể sinh viên có thể xây dựng và trình bày được giải thuật dạng lưu đồ và mã giả

2/. Rèn luyên kỹ năng làm việc nhóm

I. CHUẨN BỊ TRƯỚC BUỔI HỌC

- 1. Hình thành các nhóm: sinh viên tự hình thành nhóm (mỗi nhóm 5 SV)
- 2. Mỗi nhóm chuản bị 5 tờ giấy A₀ và 2 bút dạ

II. NỘI DUNG THỰC HÀNH

Vấn đề 1: Tìm ước chung lớn nhất của hai số nguyên a, b

Input: 2 số nguyên tự nhiên a và b không đồng thời bằng 0

Output: Ước số chung lớn nhất của a và b

Thuật toán sẽ tiến hành được mô tả như sau: (Thuật toán Euclide)

Bước 1 (Input): Nhập a và b: Số tự nhiên

Bước 2: Nếu b≠ 0 thì chuyển sang bước 3, nếu không thì bỏ qua bước 3, đi làm bước 4

Bước 3: Đặt $r := a \mod b$; Đặt a := b; Đặt b := r; Quay trở lại bước 2.

Bước 4 (Output): Kết luận ước số chung lớn nhất phải tìm là giá trị của a. Kết thúc thuật toán.

Yêu cầu 1.1: Hãy trình bày thuật toán bằng lưu đồ thuật giải (Flowchart)

Hình dạng (symbol)	Hành động (Activity)
	Dữ liệu vào (Input)
	Xử lý (Process)
	Dữ liệu ra (Output)
\Diamond	Quyết định (Decision), sử dụng điều kiện
	Luồng xử lý (Flow lines)
	Gọi CT con, hàm (Procedure, Function)
	Bắt đầu, kết thúc (Begin, End)
	Điểm ghép nối (Connector)

Yêu cầu 1.2: Hãy trình bày thuật toán bằng mã giả

Gợi ý:

Structure	PseudoCode	Use
Program	PROGRAM name1	Khai báo tên chương trình
End	END name1	Kết thúc chương trình
Function	FUNCTION name2	Khai báo tên hàm
End	END name1	Kết thúc hàm
Input	INPUT	Nhập dữ liệu vào chương trình
Output	OUTPUT	Xuất dữ liệu ra
IF_THEN	IF condition THEN	Nếu condition là đúng sẽ thực hiện
	statement(s)	Statement(s)
	ENDIF	Statement(s)
IF_THEN_ELSE	IF condition THEN	Nếu condition là đúng sẽ thực hiện
	Statement_1(s)	Statement_1(s)
	ELSE	Ngược lại: thực hiện
	Statement_2(s)	Statement_2(s)
	ENDIF	statement_2(s)
IF_THEN_ELSE	IF condition THEN	Cấu trúc IF_THEN_ELSE có thể lồng vào
lồng nhau	statement(s)	một cấu trúc IF_THEN_ELSE khác
16118 1111111	ELSE	
	IF condition THEN	
	statement(s)	
	ELSE	
	statement(s)	
	ENDIF	
	ENDIF	
Assignment	Variable = value	Gán dữ liệu cho biến.
Case	CASE Variable	Lệnh rẽ nhánh, tuy thuộc vào giá trị của
	1	17 11 3 / 10 1 / /
	case 1: statement(s)	Variable mà các lệnh tương ứng sẽ được thực
	case 1: statement(s) case 2: statement(s)	hiện
		hiện
	case 2: statement(s)	hiện
	case 2: statement(s) case n: statement(s)	hiện
	case 2: statement(s) case n: statement(s) ELSE statement(s) ENDCASE	hiện Variable: có giá trị rời rạc (int, char)
While	case 2: statement(s) case n: statement(s) ELSE statement(s)	hiện Variable: có giá trị rời rạc (int, char) Thực hiện lặp lại statement(s) cho trong khi
While	case 2: statement(s) case n: statement(s) ELSE statement(s) ENDCASE	hiện Variable: có giá trị rời rạc (int, char)
While	case 2: statement(s) case n: statement(s) ELSE statement(s) ENDCASE WHILE condition statement(s) ENDWHILE	hiện Variable: có giá trị rời rạc (int, char) Thực hiện lặp lại statement(s) cho trong khi biểu thức điều kiện condition còn thỏa mãn
While	case 2: statement(s) case n: statement(s) ELSE statement(s) ENDCASE WHILE condition statement(s) ENDWHILE FOR Variable = Value1	hiện Variable: có giá trị rời rạc (int, char) Thực hiện lặp lại statement(s) cho trong khi biểu thức điều kiện condition còn thỏa mãn Thực hiện lặp lại statement(s) cho đến khi
	case 2: statement(s) case n: statement(s) ELSE statement(s) ENDCASE WHILE condition statement(s) ENDWHILE	hiện Variable: có giá trị rời rạc (int, char) Thực hiện lặp lại statement(s) cho trong khi biểu thức điều kiện condition còn thỏa mãn
	case 2: statement(s) case n: statement(s) ELSE statement(s) ENDCASE WHILE condition statement(s) ENDWHILE FOR Variable = Value1 TO Value2 statement(s)	hiện Variable: có giá trị rời rạc (int, char) Thực hiện lặp lại statement(s) cho trong khi biểu thức điều kiện condition còn thỏa mãn Thực hiện lặp lại statement(s) cho đến khi
For	case 2: statement(s) case n: statement(s) ELSE statement(s) ENDCASE WHILE condition statement(s) ENDWHILE FOR Variable = Value1 TO Value2 statement(s) ENDFOR	hiện Variable: có giá trị rời rạc (int, char) Thực hiện lặp lại statement(s) cho trong khi biểu thức điều kiện condition còn thỏa mãn Thực hiện lặp lại statement(s) cho đến khi Variable = Value2
	case 2: statement(s) case n: statement(s) ELSE statement(s) ENDCASE WHILE condition statement(s) ENDWHILE FOR Variable = Value1 TO Value2 statement(s) ENDFOR MODULE ModuleName	hiện Variable: có giá trị rời rạc (int, char) Thực hiện lặp lại statement(s) cho trong khi biểu thức điều kiện condition còn thỏa mãn Thực hiện lặp lại statement(s) cho đến khi Variable = Value2 ModuleName: kết hợp động từ và danh từ mô
For	case 2: statement(s) case n: statement(s) ELSE statement(s) ENDCASE WHILE condition statement(s) ENDWHILE FOR Variable = Value1 TO Value2 statement(s) ENDFOR MODULE ModuleName statements	hiện Variable: có giá trị rời rạc (int, char) Thực hiện lặp lại statement(s) cho trong khi biểu thức điều kiện condition còn thỏa mãn Thực hiện lặp lại statement(s) cho đến khi Variable = Value2 ModuleName: kết hợp động từ và danh từ mô tả tác vụ phải hoàn thành; kết hợp chữ hoa và
For	case 2: statement(s) case n: statement(s) ELSE statement(s) ENDCASE WHILE condition statement(s) ENDWHILE FOR Variable = Value1 TO Value2 statement(s) ENDFOR MODULE ModuleName statements END ModuleName	hiện Variable: có giá trị rời rạc (int, char) Thực hiện lặp lại statement(s) cho trong khi biểu thức điều kiện condition còn thỏa mãn Thực hiện lặp lại statement(s) cho đến khi Variable = Value2 ModuleName: kết hợp động từ và danh từ mô tả tác vụ phải hoàn thành; kết hợp chữ hoa và chữ thường để nhấn mạnh
For Module Gọi hàm	case 2: statement(s) case n: statement(s) ELSE statement(s) ENDCASE WHILE condition statement(s) ENDWHILE FOR Variable = Value1 TO Value2 statement(s) ENDFOR MODULE ModuleName statements	hiện Variable: có giá trị rời rạc (int, char) Thực hiện lặp lại statement(s) cho trong khi biểu thức điều kiện condition còn thỏa mãn Thực hiện lặp lại statement(s) cho đến khi Variable = Value2 ModuleName: kết hợp động từ và danh từ mô tả tác vụ phải hoàn thành; kết hợp chữ hoa và chữ thường để nhấn mạnh Thực hiện hàm ModuleName
For Module Gọi hàm Arithmetic	case 2: statement(s) case n: statement(s) ELSE statement(s) ENDCASE WHILE condition statement(s) ENDWHILE FOR Variable = Value1 TO Value2 statement(s) ENDFOR MODULE ModuleName statements END ModuleName	hiện Variable: có giá trị rời rạc (int, char) Thực hiện lặp lại statement(s) cho trong khi biểu thức điều kiện condition còn thỏa mãn Thực hiện lặp lại statement(s) cho đến khi Variable = Value2 ModuleName: kết hợp động từ và danh từ mô tả tác vụ phải hoàn thành; kết hợp chữ hoa và chữ thường để nhấn mạnh Thực hiện hàm ModuleName Cộng
For Module Gọi hàm	case 2: statement(s) case n: statement(s) ELSE statement(s) ENDCASE WHILE condition statement(s) ENDWHILE FOR Variable = Value1 TO Value2 statement(s) ENDFOR MODULE ModuleName statements END ModuleName DO ModuleName + -	hiện Variable: có giá trị rời rạc (int, char) Thực hiện lặp lại statement(s) cho trong khi biểu thức điều kiện condition còn thỏa mãn Thực hiện lặp lại statement(s) cho đến khi Variable = Value2 ModuleName: kết hợp động từ và danh từ mô tả tác vụ phải hoàn thành; kết hợp chữ hoa và chữ thường để nhấn mạnh Thực hiện hàm ModuleName Cộng Trừ
For Module Gọi hàm Arithmetic	case 2: statement(s) case n: statement(s) ELSE statement(s) ENDCASE WHILE condition statement(s) ENDWHILE FOR Variable = Value1 TO Value2 statement(s) ENDFOR MODULE ModuleName statements END ModuleName DO ModuleName	hiện Variable: có giá trị rời rạc (int, char) Thực hiện lặp lại statement(s) cho trong khi biểu thức điều kiện condition còn thỏa mãn Thực hiện lặp lại statement(s) cho đến khi Variable = Value2 ModuleName: kết hợp động từ và danh từ mô tả tác vụ phải hoàn thành; kết hợp chữ hoa và chữ thường để nhấn mạnh Thực hiện hàm ModuleName Cộng

۸	Chia
()	Dấu ngoặc

 $\underline{V\acute{a}n}$ đề 2: Trình bày giải thuật giải phương trình bậc 2: $ax^2 + bx + c = 0$

Yêu cầu 2.1: Hãy xác định bài toán

- Đầu vào
- Xử lý
- Đầu ra

Yêu cầu 2.2: Trình bày giải thuật

- Lưu đồ
- Mã giả

<u>Vấn đề 3:</u> Một ngân hàng cần một chương trình tính toán khoản tiền trả hàng tháng (M) cho một khoản vay của khách hàng bằng cách nhập từ bàn phím số tiền vay P, với lãi suất hàng năm là R% / năm, thời hạn vay là T năm

$$M = P * (1 + R * T / 100.0) / (12 * T)$$

Nhập dữ liệu từ bàn phím và xuất kết quả ra màn hình.

Yêu cầu 3.1: Hãy trình bày thuật toán bằng lưu đồ thuật giải (Flowchart)

Yêu cầu 3.2: Hãy trình bày thuật toán bằng mã giả